

Verslag werkbezoek aan Rundu september 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Zondag 12 augustus	3
Maandag 13 augustus	3
Dinsdag 14 augustus	4
Woensdag 15 augustus	5
Donderdag 16 augustus	6
Vrijdag 17 augustus	6
Bijlage 1	8

Inleiding

Het jaarlijkse werkbezoek aan Rundu door een afvaardiging van de werkgroep speelt een belangrijke rol bij het realiseren van haar belangrijkste doelstelling: het stimuleren van mondiale bewustwording onder inwoners en instellingen in Nieuwegein. Met behulp van het werkbezoek brengt de werkgroep een plek die geografisch ver weg lijkt voor haar partners dichterbij.

Dit doet de werkgroep door projecten te bezoeken, kennis uit te wisselen met betrokkenen en kansen te ontdekken waar inwoners en instellingen in Nieuwegein en Rundu elkaar versterken. De werkbezoeken zorgen voor wederzijds begrip en commitment. Zo worden elk jaar veel foto/video materiaal, brieven, tekeningen, knutsels en verhalen verzameld om uit te wisselen tussen scholen/instellingen die nauwe vriendschapsrelaties onderhouden. Voor het in stand houden van deze relaties is het werkbezoek een uitstekend middel, omdat er een goed beeld ontstaat van de wederzijdse behoeften en ingespeeld kan worden op verwachtingen. Bovendien geeft het de leden van de werkgroep inzicht in de culturele verschillen en doen zij belangrijke kennis en vaardigheden op om deze over te brengen aan de Nieuwegeinse bevolking.

In 2018 zijn Noor Blaas en Jelle Swanenberg voor de werkgroep afgereisd naar Rundu. Hieronder staat een gedetailleerd verslag van onze acties en bevindingen.

Veel leesplezier!

Frans van Gennip, secretaris

Arie Versluys, penningmeester

Gerda Kuster, onderwijs

Noor Blaas, onderwijs

Willem van Woerden, gezondheidszorg

Jelle Swanenberg, ondernemerschap

Zondag 12 augustus

Op zondag 12 augustus zijn werkgroepleden Noor Blaas en Jelle Swanenberg welkom geheten door Mr. Sintango en Mr. Ignatius, de voorzitter en secretaris van de Werkgroep Nieuwegein in Rundu. Tijdens deze meeting hebben we het programma doorgenomen voor de aankomende week en onze doelen voor de verschillende afspraken besproken. We hebben het tevens gehad over de huidige situatie in Namibië en Rundu in het bijzonder. Mr. Ignatius wist ons te vertellen dat Namibië economisch door een zware periode heen gaat. Dit is niet af te leiden uit de waarde van Namibische Dollar (NAD) aangezien deze één op één verbonden is met de Zuid-Afrikaanse Rand, maar wel uit de werkloosheidscijfers. Volgens Mr. Ignatius komt dit vooral tot uiting bij de jongere generatie. Ook de jongeren die het geluk hebben te kunnen studeren aan één van de universiteiten in Windhoek hebben veel problemen met het vinden van een baan.

Een goede ontwikkeling die door de werkgroepleden uit Rundu werd gedeeld, betreft het opzetten van een Voedselbank in Rundu voor de kwetsbare inwoners. Dit is een nationaal programma opgezet door de Namibische overheid en op maandag 13 augustus is dit programma officieel van start gegaan in Rundu.

Maandag 13 augustus

Vanwege de opstart van de Voedselbank was de burgemeester op maandag 13 augustus niet in de gelegenheid ons officieel welkom te heten. Onze eerste afspraak op deze dag was op het directoraat van het Rundu State Hospital. Wij hebben hier gesproken met Dr. Mashamba, verantwoordelijk voor het bestrijden van Malaria in de Kavango-regio. De Kavango-regio is opgedeeld in een west- en oostelijk gebied en bestrijkt de gehele grens met Angola. Vanuit de werkgroep wilden wij graag weten wat de huidige situatie in Rundu is omtrent malaria, enerzijds om op scholen in Nieuwegein te kunnen vertellen hoe dit in zijn werk gaat en anderzijds om te kijken of wij eventueel projecten kunnen opzetten om het bestrijden van Malaria in Rundu te ondersteunen.

Volgens Dr. Mashamba wordt de malaria-bestrijding in Rundu gedaan op een drietal manieren. De meest gebruikte methode is het besproeien van huizen en broedplekken van muggen die drager kunnen zijn van de Malariaparasiet. Ook worden er geïmpregneerde netten uitgedeeld en worden inwoners van de Kavango-regio geïnformeerd over het bestrijden en voorkomen van malaria. Dit laatste punt staat volgens Dr. Mashamba het meest onder druk, aangezien inwoners van de Kavango-regio een aantal gewoonten hebben ontwikkeld die gunstig zijn voor de malaria-dragende muggen. De geïmpregneerde netten worden bijvoorbeeld gebruikt om te vissen en verliezen zo hun werking. Wij hebben Dr. Mashamba beloofd dit aan te kaarten bij de verschillende scholen die wij gedurende de week bezoeken en ook bij onze ontmoeting met de leden van de Rundu Town Council.

Na ons bezoek aan het Rundu State Hospital hebben we een bezoek gebracht aan het Rode Kruis. Het Rode Kruis in Rundu helpt kwetsbare kinderen door ze na schooltijd de gelegenheid te geven een maaltijd te nuttigen. Het afgelopen jaar zijn zij ondersteund door twee Duitse vrijwilligers. Met behulp van het Rode Kruis in Nieuwegein heeft het Rode Kruis in Rundu in 2010 een groentetuin gebouwd. Het idee was dat zij door het verbouwen van hun eigen groente zelfredzaam zouden worden op dit gebied. De afgelopen twee jaar kampt het Rode Kruis in Rundu echter met een ernstig watertekort omdat zij niet in staat zijn om hun schuld (ongeveer 45 000 NAD) aan NamWater af te betalen. Hierdoor is de groentetuin uitgedroogd en kunnen zij hun eigen groente niet meer verbouwen. Voor het voeden van de kwetsbare kinderen heeft het Rode Kruis in Rundu nu een gunstige deal gesloten met het even verderop gelegen OK Foods. Deze afhankelijkheid hebben wij aangekaart tijdens onze meeting met de burgemeester en zij heeft ons beloofd naar de situatie van het Rode Kruis te gaan kijken.

Dinsdag 14 augustus

Op dinsdag stonden er vier bezoeken op het programma: de Sikanduko basisschool, de Lizza foundation, de Andreas Kandjimi basisschool en COSDEC. De Sikanduko basisschool had zich uitstekend op onze komst voorbereid. Alle leerlingen hebben een brief geschreven voor leerlingen van het Lucas Galecop in Nieuwegein en daarnaast was er een schrift met informatie over de school en het actieplan voor 2018 samengesteld voor het Lucas Galecop. De Sikanduko basisschool telt inmiddels 1 551 leerlingen, 35 leraren, twee administratieve medewerkers en twee schoonmakers. Het aantal kwetsbare leerlingen bedraagt 483. Voor 2018 wil de Sikanduko basisschool het gedoneerde geld besteden aan het realiseren van een soup kitchen. De huidige soup kitchen, 'Lucas Galecop' genaamd, zal worden aangevuld met een opslagplek en een plek waar de leerlingen de soep kunnen nuttigen.

Hierna zijn we naar het even verderop gelegen project gereden dat wordt gerund door de Lizza Foundation. Voor dit project vragen we elk jaar aandacht op de Duurzaamheidsmarkt dat wordt georganiseerd door Samen Duurzaam Nieuwegein. Ook dit jaar was onze aanwezigheid daar een succes. De Lizza foundation houdt zich onder andere bezig met het verbouwen van de bijzonder voedzame Moringa-plant en andere gewassen, daarnaast zorgen zij ervoor dat de vrouwen die deelnemen aan dit project hun eigen geit kunnen aanschaffen. Dit jaar hebben wij naast een kleine donatie -verzameld tijdens de Duurzaamheidsmarkt- ook een koffer vol kinderkleding geschonken. De Lizza Foundation voorziet namelijk een groot aantal kinderen uit de omliggende dorpen van een plek waar zij pap kunnen eten en hun huiswerk kunnen maken. Het viel ons op dat er in totaal drie geiten behoorden tot de vrouwen uit deze groep. De prijs van een geit varieert tussen de 500 en 800 NAD. Met de schenking van 3 800 NAD verwachten dat er op korte termijn een aantal geiten bijkomen.

We zijn de ochtend geëindigd bij de Andreas Kandjimi basisschool. Voor deze school hebben we nog geen partnerschool gevonden. Hiervoor zijn warme contacten bij het Vogelnest, maar dit duurt, mede vanwege een reorganisatie, langer dan gehoopt. De Andreas Kandjimi basisschool is heel bijzonder, aangezien zij naast de normale leergang ook een leergang voor dove kinderen faciliteren. Er zijn zelfs klassen waar deze leergangen gezamenlijk les krijgen met behulp van vertalers, zogenaamde 'inclusive classes'. De Andreas Kandjimi basisschool kampt met een waslijst aan uitdagingen. Wij hebben besloten dat we naast het Vogelnest ook contact proberen te leggen met instituten die zich bezighouden met educatie voor doven, zoals een opleiding die aan de Hogeschool in Utrecht wordt gegeven. De Andreas Kandjimi school staat zeer open voor vrijwilligers die kunnen ondersteunen bij het lesgeven aan de dove leergang en wij denken dat dit ook een fantastische ervaring kan zijn voor studenten of leraren uit de omgeving van Nieuwegein.

In de middag hebben wij tot slot een bezoek gebracht aan COSDEC. Aan COSDEC hebben wij een aantal jaar geleden een oven geschonken waarmee zij studenten konden leren pottenbakken. Vorig jaar heeft COSDEC ons beloofd contact te zoeken met de Namibian Pottery Association. Dat is helaas tot op heden niet gebeurd. Bij onze aankomst bij COSDEC was de directrice niet aanwezig. Met een van haar adjudanten hebben wij een bezoek gebracht aan de oven. De oven bleek nog niet te zijn uitgepakt en naast de oven stonden ook een wasmachine en een droger die waren geschonken maar eveneens niet worden gebruikt. We hebben de handleiding van de oven uit de verpakking gehaald en COSDEC op het

hart gedrukt aan de slag te gaan met de installatie. Zij zullen hiervoor een klusjesman moeten inschakelen en hiervoor zal een prijsopgave bij ons worden ingediend.

Woensdag 15 augustus

Op woensdag 15 augustus hebben wij eerst een bezoek gebracht aan de Rundu Secondary School (RSS). De RSS kent een jarenlange vriendschapsrelatie met het Anna van Rijn college (AVR) in Nieuwegein. Noor is op deze manier ook bij de werkgroep gekomen, omdat zij zich tijdens haar hele schoolcarrière bij het AVR heeft ingezet voor de RSS. Zoals altijd werden wij zeer hartelijk verwelkomd door de directrice Mrs. Kruse. De RSS gebruikt het gedoneerde geld van het AVR grotendeels voor haar kwetsbare leerlingen: zo worden onderdak in het hostel, toiletpullen, vervoer, schooluniformen en inschrijvingen voor vervolgoopleidingen beschikbaar gesteld. Het was aandoenlijk om te zien hoeveel de leerkrachten van de RSS om hun leerlingen geven. Zo kocht een leerkracht elke week voor 200 NAD aan groenten in om soep te maken voor leerlingen, zodat zij zich beter konden concentreren tijdens de lessen, gaan leraren langs bij leerlingen thuis om te zien of zij kunnen ondersteunen bij hun leefsituatie en maken zij zich ernstig zorgen als ze erachter komen dat leerlingen niet verder kunnen studeren, omdat zij hun vervolgoopleiding niet kunnen bekostigen. De RSS gaat tevens zeer verstandig met de gedoneerde gelden om. De budgetpost die voor de bovenstaande doeleinden gebruikt wordt bedraagt op het moment van schrijven 76 000 NAD. Met de donaties van dit jaar komt daar nog 118 000 NAD bij. Wij hebben dit jaar twee leerlingen uit het examenjaar geïnterviewd en een videoboodschap van Mrs. Kruse voor het AVR opgenomen. Deze beelden zullen wij bij terugkomst in Nederland aan het AVR tonen en toelichten. Het was leuk om te horen dat het AVR eind vorig jaar kerstkaarten heeft verstuurd naar de RSS.

Na ons bezoek aan de RSS hebben wij een bezoek gebracht aan de Kehemu basisschool. Deze basisschool werd vorig jaar gesteund door studievereniging Djembé uit Utrecht en is dit jaar overdragen aan de Prinses Margrietschool. Het viel ons op dat het gedoneerde geld van vorig jaar nog niet is uitgegeven, aangezien de Kehemu school het gedoneerde geld wil reserveren voor de aanbouw van een ruimte waarin leraren hun lessen kunnen voorbereiden en zij gesprekken kunnen voeren met ouders van leerlingen. Tijdens het gesprek met de Kehemu school hebben we het gehad over andere doeleinden die kunnen worden gediend met het gedoneerde geld. Vooral omdat het sparen voor het eerder genoemde doel zeer langzaam gaat. Na twee jaar is ongeveer 10% van het benodigde bedrag gespaard. We hebben met Mr. Ignatius, leraar op de Kehemu school, afgesproken dat zij een plan opstellen waaraan zij het gedoneerde geld van studievereniging Djembé en de Prinses Margrietschool aan gaan besteden. Deze plannen zullen wij voorleggen aan laatstgenoemde.

Na ons bezoek aan de Kehemu school zijn wij op bezoek geweest bij de naastgelegen kinderopvang. Veel leerlingen van de Kehemu school hebben hier hun kinderopvang genoten. De directrice van deze kinderopvang, genaamd de Thikusho Veronica pre-primary school, heeft haar baan bij het ministerie opgezegd om zich hiervoor in te zetten. In totaal vangt deze kinderopvang dagelijks 181 kinderen op van maandag tot en met vrijdag tussen 08:00 en 12:00 uur. Zij geven aan voornamelijk problemen te ondervinden in het voorzien van voldoende onderkomen, leermiddelen en toiletfaciliteiten voor de leerlingen. De naastgelegen Kehemu basisschool heeft ook een Grade 0. Dit is het enige jaar dat zij leerlingen mogen weigeren (limiet van 25 leerlingen per klas), voor alle andere leerjaren geldt een leerplicht voor de leerlingen en dienen zij door de Kehemu school te worden geaccepteerd, ook al is er gebrek aan ruimte en leraren. De Thikusho Veronica pre-primary school probeert in dit gat te springen met de bijbehorende uitdagingen. Wij hebben afgesproken dat wij Kind & Co na ons werkbezoek opnieuw zullen contacten. Met Kind & Co hebben we vorig jaar ook gekeken naar ondersteuning van de Methodist pre-primary school. Dit is, mede vanwege een reorganisatie bij Kind & Co, tijdelijk stil gezet.

Donderdag 16 augustus

Op donderdagochtend hebben wij een bezoek gebracht aan de Mupapama Combined School. Dit is een gecombineerde school waarin basisschool onderwijs wordt gegeven alsmede de onderbouw van de middelbare school. De school huisvest in totaal 620 leerlingen, 23 leraren en drie conciërges. De Mupapama school heeft een jarenlange vriendschapsrelatie met de Willem Alexanderschool in Vreeswijk. Deze vriendschapsrelatie is ooit ontstaan omdat de Mupapama school is opgericht als Christelijke zendingsschool en de huidige gouverneur van het gebied en tevens ex-leerling van de Mupapama school heeft gestudeerd aan de universiteit in Utrecht. De Mupapama school had zich niet goed voorbereid op ons bezoek en wij zijn daarom nog in afwachting van een rapportage over de bestede gelden.

In de middag hebben wij een bezoek gebracht aan de burgemeester en de plaatsvervangend burgemeester. De burgemeester van Rundu heeft ons hartelijk welkom geheten en was benieuwd naar onze bevindingen. De brief die wij hebben voorgedragen en door beide werkgroepen is ondertekend, is onderaan dit rapport te vinden (Bijlage 1). De burgemeester heeft ons beloofd aan de slag te gaan met de aangedragen punten. Zo zal Mr. Sintango een bijeenkomst organiseren met de vertegenwoordigers van het project Disability on the Move om gezamenlijk met

de Rundu Town Council te kijken naar een oplossing voor hun huisvestingsprobleem. Daarnaast hebben wij de burgemeester geïnformeerd over de uitslag van de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen en dat Peter Snoeren inmiddels geen wethouder meer is. De gemeente Rundu was erg onder de indruk van de aanwezigheid van Peter Snoeren en Marije Boerhof vorig jaar. Met behulp van hun input hebben zij een grote schoonmaakactie gehouden in de stad. De gemeente ondervindt op dit moment nog vooral problemen met het recyclen van afval en zodoende zijn de straten inmiddels weer behoorlijk bevuild. Zij zouden graag zien dat de gemeente Nieuwegein, onder het mom van kennisuitwisseling, iemand beschikbaar stelt die de gemeente kan helpen met deze uitdagingen. Vice versa zouden zij graag iemand beschikbaar stellen aan de gemeente Nieuwegein op het gebied van toerisme, een goed lopende business in Rundu. Wellicht is hier, met het toeristische Utrecht om de hoek, vanuit de gemeente Nieuwegein behoefte aan.

Vrijdag 17 augustus

Op onze laatste dag van het werkbezoek hebben wij een bezoek gebracht aan het project 'Disability on the move'. Drie jaar geleden heeft Noor dit project gesteund door samen met haar vader de Kilimanjaro, de hoogste berg van Afrika, te beklimmen. En ook de oud-burgemeester van Nieuwegein, Cor de Vos, is altijd nauw betrokken geweest bij dit project. Het project kent op dit moment een aantal grote uitdagingen, waarvan het vinden van een nieuwe locatie de voornaamste is. Initieel is met de Rundu Town Council afgesproken dat zij hun huidige werkplek mochten gebruiken tot 2015, waarna zij intrek konden nemen in een nieuw onderkomen. Dit nieuwe onderkomen is nooit gerealiseerd en dus zijn zij blijven zitten op de oorspronkelijke locatie. Dit betreft een garagebox van een woning op een kleine 5 minuten rijden van het centrum. Aangezien de nieuwe bewoner van dit pand geen prijs stelt op de aanwezigheid van dit project mogen zij nu nog maar twee keer per week van de faciliteiten gebruik maken. Daarnaast krijgen zij van de eigenaar hoge rekeningen voor water en elektriciteit.

Deze situatie is eigenlijk al geruime tijd niet meer houdbaar en Mr. Sintango en Mr. Ignatius zetten zich hier actief voor in. Zo hebben zij COSDEC verzocht een deel van hun oude gebouw beschikbaar te stellen voor dit project, omdat 'Disability on the move' erg goed past bij de missie en visie die COSDEC nastreven. Helaas is er tot op heden nog geen oplossing gevonden. Met het aanklaarten van deze problemen bij de Rundu Town Council hopen wij dat met hernieuwde energie een structurele oplossing wordt gevonden. Wat ons betreft is dit project een goed voorbeeld waarin mensen met beperkte middelen en capaciteiten optimaal hun sterke punten benutten en zeer veel commitment tonen om tot een goed resultaat te komen. Met een klein beetje hulp zijn wij ervan overtuigd dat dit project weer kan floreren, zoals een paar jaar geleden.

Wij hebben ons werk bezoek beëindigd met een evaluatiemeeting met de leden van de werkgroep Nieuwegein. In grote lijnen is het bovenstaande besproken en zijn hier acties en doelen aan gekoppeld. We hebben het tevens gehad over 2019, omdat de stedenband tussen Nieuwegein en Rundu dan 25 jaar bestaat. Naast een hoop positieve ervaringen aan beide kanten hebben wij ook veel van elkaar geleerd de afgelopen 25 jaar en beide werkgroepen willen daar graag uitgebreid bij stilstaan. Leren doe je namelijk door écht te proberen elkaars perspectieven te begrijpen en zodoende je eigen kaders wat opzij te schuiven. Nu de stedenband geënt is op kennisuitwisseling is en blijft dit een uitdaging voor zowel Nieuwegein als Rundu. Het vereist dat we heel goed luisteren naar elkaars successen en uitdagingen, zonder daar gelijk op te willen antwoorden maar dat we ons inzetten en focussen om elkaar te willen begrijpen. Onze werkgroep draagt hier graag op positieve wijze aan bij en wij zullen onze ervaringen de komende tijd gaan delen met inwoners, organisaties en instellingen in Nieuwegein.

Bijlage 1

Date: 16.08.2018

To: Rundu Town Council

From: Working Groups RND & NWG

Dear mayor, dear members of the Rundu Town Council, dear staff,

Thank you very much for the opportunity to speak. On behalf of our working group I would like to thank Mr. Sintango and Mr. Ignatius. As our local contacts here, they know exactly which projects should have priority and they help us to arrange all the meetings during the week, while simultaneously keeping in contact with all the projects throughout the year.

We have visited a lot of projects this week, including pre-primary, primary and secondary schools, as well as the Red Cross, Rundu State Hospital and the project of the Lizza foundation. Tomorrow we will visit on more project, named Disability on the Move.

The main goal of the projects we support is to help get them self-sustainable. With the help of Mr. Sintango and Mr. Ignatius we are trying to support initiatives where structural improvements can be made. However, even though many projects have made a lot of progress and have achieved many successes they've also addressed a lot of challenges they come across. We have noticed that many of those challenges could be met if there would be more cooperation between actors within Rundu.

For instance, with the help of funds and support from Nieuwegein, the Red Cross was able to generate a vegetable garden in order to support vulnerable children with one meal a day. This garden was aimed at making them self-sustainable. However, we have noticed that, like in many projects we support, they face a problem of water supply. The Red Cross communicated that they were not able to pay their bills for water supply, which has subsequently been cut off. The vegetable garden has consequently dried out making them dependent on other actors who are not always willing to cooperate.

Of course we understand that paying bills is an important part of an agreement you make as institutions, but it strikes us that a voluntary organization who tries to do his best for the community cannot successfully fulfill it's job, because of a lack of cooperation between municipality and actors. They need support and we think that support should not always come from far, but could also be received from close: from their own municipality.

Another instance of a lack of cooperation we came across was when we visited Rundu State Hospital to talk about Malaria-control. The doctor we spoke to expressed his concern about a lack of communication concerning vector control. He thought that exchange of knowledge between experts and municipality is a much needed and important part in trying to control the malaria problem. The doctor emphasized that total vector control should be in reach within a reasonable period of time, but in order to totally exterminate the malaria problem there is a need of community commitment and a spread of knowledge and information about the subject. He says that he is very willing and it's very necessary to cooperate on this issue with the Rundu Town Council.

Finally, one thing that is close to our heart is the Disability on the Move project. In spite of the hard conditions they sometimes go through as disabled inhabitants, they have tried to create a living for themselves by proactively engaging with the problems they face. However, because of a lack of space and their unwantedness at their current location, they can only do their activities twice a week. We come across many people that have asked us whether they even still exist, as they are no longer visible in the street-image. Mr. Sintango and Mr. Ignatius have put a lot of effort in finding a new location for them to operate, however they have not been successful up to this point. On behalf of Disability on the Move and our working groups we would kindly like to ask you to look into this matter and find a new location

somewhere in the entire town of Rundu where they are welcome and are able to proceed their great activities.

These are matters in which cooperation between actors who are so close to one another and who are able to support one another is necessary and possible.

The reason why we have addressed these issues in this manner is to communicate our thoughts and exchange the knowledge we have gained throughout this week, through meeting many inhabitants of Rundu, to their council. In this way we have attempted to be the spokes persons of those we have talked to this week. We are very glad that we have had this opportunity again.

For the past 24 years we have been welcomed in the beautiful town of Rundu and we are very grateful that we are twinning for almost a quarter of a century. For the inhabitants of Nieuwegein the twinning relationship is an important way to stress the importance of international solidarity and international awareness and to broaden their knowledge about places that seem to be so far away. We are very curious to hear what you think about the addressed issues and the twinning in general, in order for us to be able to continue learning from one another.

Once again, thank you very much and we hope to continue our valuable cooperation for a long time.

Yours sincerely,